

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**СИТУАЦІЯ ПОВОДЖЕННЯ З
ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ
ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ
ВИРІШЕННЯ**

Семенова Олена
к.т.н., доц.,
Ясінська Валерія
магістр

м. Київ, 2021

- Ситуація поводження з твердими побутовими відходами в Україні
- Договір про Асоціацію України з ЄС: «Управління відходами та ресурсами»
- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року

На сьогоднішній день ситуація з твердими побутовими відходами (ТПВ) в Україні вкрай не стабільна. Щороку в нашій країні утворюється 11–13 млн тонн ТПВ. Річна кількість відходів на душу населення становить біля 280 кг, що є досить високим показником.

Орієнтовний морфологічний склад ТПВ

Збільшення показників утворення ТВП пов'язане з підвищенням рівня життя, враховуючи співвідношення між динамікою ВВП на душу населення та рівнями питомого утворення відходів. За різними даними, рівень переробки ТПВ в Україні коливається від 3 до 8%, тоді як для країн Європейського Союзу він складає до 60% ТПВ.

Рис. 1.1 Показники переробки ТПВ в Україні та ЄС

При цьому більше 90% ТПВ спрямовується на полігони та несанкціоновані звалища. Згідно з офіційними розрахунками, 10 000 га землі зайнято близько 6 700 полігонами та звалищами (площа майже як міста Вінниця).

Один із шляхів вирішення проблеми з ТПВ можна досягти через активізацію Угоди про Асоціацію України з ЄС в частині «Управління відходами та ресурсами», туди входять:

Директива № 2008/98/ЄС про відходи, її зобов'язання наступні:

- підготовка планів щодо управління відходами згідно із п'ятиетапною ієрархією відходів;
- встановлення механізму покриття витрат за принципом «забруднювач платить»;
- встановлення дозвільної системи для установ, що здійснюють операції з видалення чи утилізації відходів, з особливими зобов'язаннями щодо управління небезпечними відходами;
- запровадження реєстру установ, які здійснюють збір та транспортування відходів.

Ці положення мають бути впроваджені протягом 3-5 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 1999/31/ЄС про захоронення відходів зі змінами і доповненнями допоможе нам вирішити хвилюючі питання менеджменту відходів та включає:

- класифікацію місць захоронення відходів;
- підготовка національної стратегії щодо зменшення кількості міських відходів, що розкладаються під впливом мікроорганізмів, які спрямовуються на полігони;
- встановлення процедур контролю та моніторингу під час функціонування та закриття полігонів, а також процедур подальшого догляду після закриття;
- впровадження планів очищення існуючих місць захоронення та встановлення механізму обчислення вартості;
- забезпечення необхідної обробки відповідних відходів перед їх захороненням.

Ці положення мають бути впроваджені протягом 6 років з дати набрання чинності цією Угодою.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 8 листопада 2017 р. № 820-р
Київ

**Про схвалення Національної стратегії управління відходами
в Україні до 2030 року**

Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року прийнята *в 2017 році* на виконання Директив, які згадувались попередньо, і Україна вже працює над шляхами розв'язання проблеми. Реалізація цієї Стратегії здійснюється трьома етапами: перший - 2017-2018 роки, другий - 2019-2023 роки, третій - 2024-2030 роки.

Ця стратегія зобов'язує:

- ✓ переробляти 60 % відходів у вторинну продукцію;
- ✓ розробляти законопроекти: про управління відходами:
 - про захоронення відходів;
 - про спалювання відходів;
 - про управління відходами видобувної промисловості;
 - про побутові відходи;
 - про відходи упаковки;

- про відпрацьовані нафтопродукти;
- про зняті з експлуатації транспортні засоби;
- про батарейки, батареї та акумулятори;
- про відходи електронного та електричного обладнання та інших;
- перехід до економіки замкненого циклу;
- забезпечення сталого розвитку України шляхом виконання завдань, спрямованих на екологічну та ресурсну безпеку.

Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року не вирішує проблеми з поводженням ТПВ. Це може відбутися тільки у випадку дотримання вимог прописаних у цій стратегії.

На мою думку, нам потрібно ще додатково приймати закони на фінансування підприємств чи установ, які займаються збиранням, обробкою та переробкою відходів.

ВИСНОВКИ

На даний момент в Україні критична ситуація з менеджментом відходів, але за допомогою Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року можна досягти поліпшення як екологічного так і економічного стану у цій сфері.

Основними завданнями Національного плану управління відходами України є визначення конкретних суспільно-політичних, інституційних, організаційно-технічних, регуляторних, технологічних заходів, передбачених цією Стратегією, відповідальних виконавців та строків здійснення заходів, джерел та обсягів фінансового забезпечення, засобів контролю за станом здійснення заходів та проведення моніторингу результатів реформування у сфері поводження з відходами.

Також дуже важливою є державна та громадська чітка позиція в сторону зменшення ТПВ в Україні.